

Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/aktualnosci/11490,Feler-Rockefellera.html>
2024-04-24, 04:17

Informacja

Strona znajduje się w archiwum.

Feler Rockefellera

Jego nazwisko jest synonimem bogactwa. 3 marca 1910 roku John Davison Rockefeller ogłosił przejście na emeryturę, by całkowicie poświęcić się pracy filantropijnej. Wielu zastanawia się nad tym, jak wyglądała jego droga do sukcesu.

Rockefeller zaczął swój biznes w przemyśle naftowym będąc księgowym w Cleveland, Ohio by w ciągu siedmiu lat kontrolować tę gałąź amerykańskiej gospodarki. Wśród taktyk, których używał było przekupywanie pracowników konkurencyjnych firm, tak by dla niego szpiegowali. Była to bardzo skuteczna metoda, ponieważ Rockefeller wiedział z wyprzedzeniem o planowanych inwestycjach i umowach innych firm w branży.

Jego firma, Standard Oil, miała własne służby specjalne i rozwinięty system wywiadowczy. Rockefeller zdawał sobie sprawę, że mała informacja ma ogromne znaczenie w robieniu interesów, więc inwestował w informatorów wśród konkurencji, sam zasłaniając się ścianą milczenia. "Bez komentarzy" - to wszystko, co można było usłyszeć z ust potentata.

Nie jest tajemnicą, że wielokrotnie przekupywał członków Kongresu, co pomogło mu się pozbyć konkurencji. Według niektórych, takich prób było nazbyt wiele, by nazwać wyjątkami. Jedną z ofiar tych działań padła Tidewater Pipe Line Company z Pensylwanii. Kiedy zwykła taktyka zawiodła, Standard Oil kupił prawa wyłączności na budowę rurociągów w stanach, w których planował zrobić to Tidewater. Lobbying Rockefellera wśród polityków, miał na celu utrzymanie systemu, który pozwalał na przyznanie przez państwo wyłącznego prawa na takie inwestycje. Aby to osiągnąć, nie zawahał się przekupywać legislatorów, a także wynajmować prawników, którzy udając farmerów i posiadaczy ziemskich przeciwstawiali się wprowadzeniu ustawy zabraniającej praktyk monopolistycznych.

22 stycznia 1880 roku Komisja Hepburna* miała już gotowy raport na temat praktyk Rockfellowa. Na jego temat przedstawiciele Standard Oil nigdy się nie wypowiedzieli. Nie stawiali się również na przesłuchania w przed Komisją i regularnie kwestionowali jej legalność. Wnioski Komisji zawierały się w stwierdzeniu, że Standard Oil naruszył... sprawiedliwość społeczną poprzez swoją monopolistyczną politykę przy zawieraniu kontraktów na budowę dróg kolejowych.

Rockefeller skutecznie unikał oskarżeń do czasu, aż prezydentem został Roosevelt, który powołał biuro zwalczania praktyk monopolistycznych. W 1903 roku prezydent poinformował również opinię publiczną, że Rockefeller wykorzystał swoje znajomości w Kongresie, by skutecznie sprzeciwić się Ustawie Elkinsa (Elkins Act), która zaostrzała kary za stosowanie praktyk monopolistycznych. W 1904 roku Ida Tarbell wydała, ciesząc się ogromną popularnością "Historię Standard Oil", która naruszyła zaufanie do Rockfellowa i jego firmy. Kolejnym ciosem było uchwalenie Ustawy Hepburna (1906), która dała Komisji Handlu Międzystanowego prawo do ustalania cen, a na producentach wymuszała prowadzenie odpowiedniej księgowości.

15 maja 1911 roku, decyzją Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych Standard Oil miało zostać podzielone na 37 mniejszych firm, podlegających pod Sherman Antitrust Act z 1890 roku, co miało rozbić monopol firmy, która do tej pory skutecznie ustalała ceny na rynku przewozów kolejowych. Dochodzenie wykazało, że Standard Oil obniżało ceny do tego stopnia, że nie pozwalało funkcjonować innym firmom, a kiedy te plajtowały, kupował je Rockefeller. Na mocy wyroku sądu wyodrębniły się takie giganty jak Exxon, Mobil, Chevron, Amoco, Arco, Conoco, Sohio, czy Marathon Oil. Jednak po decyzji Sądu Najwyższego Rockefeller zrezygnował ze stania na czele Standard Oil, nigdy nie ujawniając, co naprawdę sądzi o werdykcie. Odszedł od prowadzenia interesów i zajął się działalnością filantropijną, zakładając fundacje, które zajmowały się gromadzeniem i rozdzielaniem środków pieniężnych.

Kontrolując niemal 90 procent amerykańskiego rynku, Rockefeller, był pierwszym miliardерem Ameryki, najbogatszym człowiekiem na świecie. Fakt ten pozwolił mu, w czasie kryzysu, na dokończenie inwestycji - Rockefeller Center, którego budowa pokrywała się niemal całkowicie z Great Depression. Wbrew powszechnemu mniemaniu, to Rockefeller junior nadzorował projekt. Aby uniknąć porażki i wynająć milion metrów kwadratowych powierzchni biurowej, zastosował on taktykę swojego ojca. Polegało to na przekupywaniu najemców, tak by wypowiedzieli umowy dotychczasowym właścicielom, co skutkowało raz jeszcze na pozbyciu się konkurencji. W 1934 roku, w "The New York Times", wiodącym tematem jednego z wydań były metody stosowane przez Rockefellerów, które określano mianem nadużycia, manipulacji i monopolu.

Dziś kompleks Centrum Rockfellowa w Nowym Jorku jest przykładem zmiany wizerunku nazwiska Rockefeller jako symbolu zachłanności na świadome obywatelstwo. Zespół budynków, który rodzina Rockefellerów sprzedała w 1989 roku za 846 milionów dolarów, pozostaje do dziś symbolem ich bogactwa.

* Pod koniec 1878 roku, Izba Handlowa Nowego Jorku (Chamber of Commerce of New York City), zażądała od ustawodawców wszczęcia dochodzenia w sprawie kolei w NY. Śledztwo rozpoczęło się

na początku 1879 roku, a jego wyniki były porażające. Oświadczenia przyjęte przez Komisję Hepburna (od nazwiska jej przewodniczącego) nigdy nie zostały opublikowane w dokumentach Zgromadzenia. Wydrukowano jedynie 300 kopii raportu.

Źródła: businessweek.com; bilderberg.org; salempress.com; eh.net; historicaltextarchive.com; economicexpert.com; history.rochester.edu

Opublikowano w dniu 3.03.2015 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA